

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an. . . . . 180 Lei
Pe jumătate . . . . . 90 Lei
In America pe an 2 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIAREA POPORULUI“, Blaj, Jud. Târnava-mică
Director: ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrația și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei a doua și a treia oră 4 Lei.

Hărnicia noastră

— Nu e prea de laudă. — Trăim din plugărit, dar tocmai cu plugăritul suntem în coada altor popoare —

de GAVRIL TODICA

Ne place să ne batem pieptul, laudându-ne, că noi „Plugarii suntem talpa țării“. Așa ar fi cu cale să fie. Și cam așa este, în țările cu bună tocmală. Prin plugărie, prin cultura pământului, ne vine pâinea cea de toate zilele. Prin mijlocirea plugăritului ne vin ouăle și carnea, laptele și brânza, zahărul și unsoarea, untdelemnul și poamele, cu un cuvânt: toată hrana, toate alimentele trupului.

Din capul locului, România noastră este țară agricolă, țară de plugari, ca puține altele. Ar trebui deci, ca în privința plugăritului, țara noastră să fie de model (de învățatură) multor țări.

Știți cu toții însă, că nu prea este așa. Nu suntem în frunte, ci cam la coadă.

În fruntea țărilor agricole din Europa merge Danemarca. Apoi urmează țările nordului: Olanda, Belgia, Suedia, Anglia, Germania, ba chiar și Elveția cea muntoasă. Toate acestea nu au pământ mai roditor decât România, totuși sunt fruntașe în agricultură. De ce? Pentru că se pricep mai bine la plugărie și lucrează mai bine pământul. Altă cauză nu aflăm.

Danemarca este un adevărat rai al plugarilor. Dar acolo sunt și plugarii cu cea mai multă știință de carte. Acolo nu se sfiesc absolvenții de liceu și chiar absolvenții de școli mai înalte, a se întoarce frumos la coarnele plugului. Unde pomeniți așa ceva la noi? În țara noastră chiar și absolvenții de patru clase liceale se rușinează a se întoarce la coasă și la greblă, ci mai bucuroși se vâra în toate cancelariile păcătoase, ca lingători de cerneală.

În toată Europa, pământul cel mai roditor se găsește pe șesurile Rusiei și ale României. Dar tocmai Rusia și România sunt cele mai codășe țări agrare din Europa. De ce? Cauza am spus-o și o vedeți cu toții. Proprietarul spus-o și o vedeți cu toții. Proprietarul mic cu 2—3 iugăre, nu-și pricepe mersul, nu are putere să facă plugărit de model. Trebuie să vină Sârbul și Bulgarul ca să-l învețe grădinărit și legumărit. — Proprietarii mari, boierii, nu-și

bat capul cu agricultura. Ei își dau moșiile în arândă, cât la Greci, cât la Jidani. Cu banii ce primesc ca arândă, își omoară vremea. În străinătate, ori dacă rămân în țară, ei se frământă cu politica și cu felurite învățeli aducătoare de câștig ușor, până ce se pomenesesc în pușcărie.

Iată de ce nu înaintează plugăritul în țara noastră. Cei ce l-ar face, nu au știință și putere. Cei ce ar avea știință și putere, se frământă cu politica și cu alte învățeli.

Institutul internațional de agricultură din Roma a publicat, nu de mult, icoana hărnicii plugărești din toate țările agricole ale Europei. Socoteala a făcut-o după hectarul de pământ sămănat cu grâu. Hectarul are 10.000 metri pătrați, adică un iugăr și 1000 metri pătrați. Pe holda de un hectar produce

Danemarca	3210 kg. grâu,
Olanda	2840 " "
Belgia	2670 " "
Anglia	2290 " "
Suedia	2260 " "
Elveția	2250 " "
Germania	2070 " "
Cehoslovacia	1730 " "
Franța	1600 " "
Norvegia	1500 " "
Austria	1480 " "
Italia	1390 " "
Ungaria	1370 " "
Bulgaria	1320 " "
Iugoslavia	1210 " "
Spania	1020 " "
România	860 " "
Rusia	820 " "

Adecă: în România noastră, plugarii dela „talpa țării“ abia scot 860 kg de grâu la hectar (cam 6 măji la jugăr) bun cu rău laolaltă. În același timp Danezul, Olandezul scoate de trei ori atâta, din pământ mult mai nisipos, mai lutos. Ne putem închipui, ce recolte ar scoate Danezii, Olandezii, de pe șesurile noastre, în timp ce Românii, mutați pe câmpiile Danemarcei, Olandei, ar muri de foame. Știm ce vite minunate au știut prăsi Olandezii, Elvețienii și alții, în timp ce vitețele noastre au rămas

prăpădite ca vai de ele: nefiind bune nici de lapte nici de carne. A trebuit ca noi cei dăruiți cu pământ roditor, să aducem vite de Pinzgau, de Simental și din Olanda, ca să nu rămânem de rușine. Dacă astăzi vedem în târgurile noastre și vite mari, sănătoase, aduse din grajdurile plugarilor noștri, trebuie să știm că soiurile aceste alese nu sunt născocite de iscusința noastră, ci de istețimea și știința plugarilor danezi, elvețieni, tirolezi etc.

Cât privește istețimea noastră plugărească, nu ne putem lauda cu multe.

Prințul-regent Nicolae a sosit acasă. Sâmbătă după masă Alteța Sa Regală prințul-regent Nicolae a sosit la București. La gară a fost întâmpinat de dñii miniștri și de Maiestatea Sa regina văduvă Maria.

Hoț prins într-o biserică. În biserică mănăstirii din Nicula a intrat într-o după-miază, ducând bagajele alor două doamne, hoțul Boca Grigore. Doamnele ieșiră din biserică, hoțul însă rămase înăuntru și se ascunse în cor. După ce crâșnicul încuiase biserică, Boca Grigore se duse în altar, se așeză într'un scaun și dormi. Spre dimineață apoi începu să cotrobăluiască și să fure odoarele sfântului lăcaș, pe cari le-a înșirat într'o sfoară și le-a ascuns după ușa altarului. Se socotea tocmai, unde și cui să le vândă, când diacul Cozma descuiase ușa, ca să pregătească sfânta slujbă. Văzând dulapul cu odoarele deschis, și odoarele ca-n palmă, bănuie numai decât că trebuie să fie vreun hoț în biserică. Nu mult a trebuit să caute și a și dat de Boca Grigore, care nici nu s'a împotrivit, ci s'a lăsat prins și predat jandarmilor, cari l-au dus la închisoarea tribunalului.

A căzut din prun și a murit. Fruntașul țaran din Țicmandru, jud. Târnava-Mică, Ioan Nyergeș, a mers, Marția trecută, la via sa din apropierea satului, ca să culegă prunele, întovărășit de servitoare. Urcându-se într'un prun, s'a rupt o cracă, și el a căzut atât de nefericit, încât și-a frânt șira spinării și a murit la moment. Servitoarea, văzându-l că nu mai poate nici grăi, a strigat după ajutor, fugind în toate părțile. Pe când au venit cășcenii, era mort.

Fieiertatul este fratele comercianților din Blaj Ștefan și Adrian Nyergeș, socrul preotului din Țicmandru Iuliu Popa și cumnatul învățătorului Ioan Ciotloș. Facă-i Dumnezeu parte cu dreptii!

Din viața vechilor creștini „Creștinii, la lei!”

Înainte de arderea Romei aproape toate teatrele erau de lemn. Pentru că să dea jocurile făgăduite poporului, Nero porunci să se ridice un circ uriaș, pentru care s'aduseră niște trunchiuri de arbori ne mai pomenit de mari tocmai din munții Atlas (Africa). Stâlpii cercului erau încrustați cu pietri scumpe.

Pe sub băncile pe cari ședea privitorii șerpuia apă rece adusă din munți pe canale anume făcute, ca să fie răcoare. Deasupra cercului era întinsă o pânză mare, care scutea de soare. Între rândurile de scaune erau așezate vase, în cari ardeau mireme, aduse din Arabia. Când era prea cald, ploua deasupra privitorilor o rouă ușoară de mireme.

În ziua în care trebuiau să înceapă serbările, o droaie mare de cască-gură aștepta din zori, să se deschidă porțile, ascultând cu bucurie răcnetele leilor, horcăitul răgușit al panterelor și urletele câinilor, căci fiarele nu mâncaseră de două zile. Iară acei oameni gură-cască și pierde-vară treceau pe dinaintea cușelor, cu bucăți de carne crudă, ca să le ațâțe și mai mult pofta de mâncare. Atunci urletele fiarelor așa erau de puternice și de îngrozitoare, încât cei din fața cercului nu se mai auzeau între sine, ce spun.

Cum se lumină de ziuă începură a se auzi din lăuntru al cercului niște cântări frumoase. Cei ce căscău gurile pe dinaintea cercului, ascultau înmărmuriți și-și spuneau: „Aceștia sunt creștinii”. Și într'adevăr ei erau, pentru că bieții creștini fuseseră adunați peste noapte de prin toate închisorile. Vocile bărbătești, femeiești și de copii, cari cântau „mărire lui Dumnezeu și pe pământ pace și între oameni bună învoire”, erau foarte multe, și cunosătorii, specialiștii cum am zice noi astăzi, erau de părerea, că fiarele vor osteni se vor sătura și nu vor fi în stare să sfășie atâta amar de creștini. Altor le părea rău că sunt atâția, și astfel nu vor putea privi în tihnă sfășierea.

Răcnetele fiarelor se întesiră după ce cercul se umplu de mulțimea nenumărată a privitorilor, erau cuprinse par'că și ele de nerăbdare, miroseau prada bogată.

După o bătaie în poartă de trei ori, gratiile de fier scârțâiră, și cât ai clipi din ochi arena se împopulă ca de o turmă de vite.

Creștinii alergau cu o grabă uimitoare, și, ajungând în mijloc, îngenunchiară unii lângă alții, ridicând mâinile spre cer.

Poporul privitor, socotind că cer iertare, se înfurie, văzând cât sunt de fricoși creștinii, și începu să bată din picioare, să fluere, s'arunce în arenă tot felul de vase goale și de oase, sbierând: „dați drumul fiarelor, dați-le drumul!”

Dar deodată se petrecu ceva neașteptat. Din mijlocul acelei turme se ridică spre văzduh o cântare dulce, melodioasă, nespuse de frumoasă, care începea cu cuvintele: „Cristus regnat = Hristos împărătește”.

Poporul se tâmplă. Osândiții cântau, cântau cu ochii în sus. Fețele lor erau palide, dar se cetea pe ele o fericire mai pre sus de fire. Abia atunci înțelese poporul, că oamenii aceia

nu cereau iertare și că ei nu vedeau nici cercul, nici poporul, nici pe senatorii cei mândri, nici chiar pe împăratul, ci că priveau în sus, spre ceruri, de unde așteptau ceva nevăzut, ceva tainic. Cântecul lor răsuna, din ce în ce mai tare, și de sus dela împăratul și până jos de pe scaunele celor mai săraci, privitorii se întrebau: „cine e acest Hristos, care domnește pe buzele acestor oameni, osândiți la moarte?”

Se deschiseră alte gratii și năvăliră, într'un avânt sălbatec, haite întregi de câini: dulăi grozavi, vârgați, lăptoși, ca niște lupi, flămânzi, cu burțile goale și cu ochii vârgați de vine de sânge. Urletele și mârăiturile lor umplură cercul, — iar creștinii, sfârșindu-și cântarea, stăteau în genunchi, nemișcați, împietriți, vătându-se în cor. „Pro Christo! Pro Christo! = Pentru Hristos, pentru Hristos!”

Creștinii erau îmbrăcați în piei de fiare. Dulăi mirosind că sub pieile de fiare sunt oameni și mirați că nu mișcă, nu îndrăzneau să-i atace. Unii din câini căutară să sară peste îngrăditură, alții alergau împrejurul arenei, lătrând, ca și cum ar fi urmărit un vânat. Poporul se năcăji. Mii de voci izbucniră, unii imitând răcnetele fiarelor, alții urlând ca câinii, când câinii se năpustiră asupra celor îngenunchiați și apoi iar se deteră înapoi, clănțănind din fălci. În sfârșit, un dulău își înfipse colții în umerii unei femei și o doborî la pământ.

Zeci de câini se repeziră atunci în grămadă, ca printr'o spărtură. Muțimea nu mai striga, ca să se uite mai cu atenție. Printre urlete și horcăeli, tot se mai auzia voci plângătoare, zicând: „Pro Christo!”, pe când în arenă se răsuceau noduri încheștate de forme omenești și căinești. Sângele curgea în părae din bucățile de trupuri. Câinii își smunceau unii altora câte un picior însângerat. Mirosul de sânge și de măruntaie înăbușise parfumurile Arabiei și se răspândiseră în cerc.

În cele din urmă nu se mai văzu decât, pe ici pe colo, câte unul, în genunchi, și apoi dispărură și aceștia într'un forfot de câini urlători.

Intrară apoi în arenă noi creștini, tot în piei de fiare. Ca și cei dinainte îngenunchiară numai decât. Dar de astădată, câinii osteniți, nu mai voiră să-i sfășie. Numai vreo doi-trei se repeziră la cei mai de aproape, pe când ceilalți se culcau, căscând gurile, din cari curgea sânge, și începură să răsuflă greoi.

Poporul, îngrijat în adâncul sufletului, dar beat de măcel și aproape nebun, începu să strige: „Leii, leii... să aducă leii!”

Împăratul Nero făcu deci semn, să se deschidă cușculia leilor, semn ce liniști numai decât poporul. Se auzi iar scârțâitul gratiilor. La vederea leilor, câinii se grămdiră în partea opusă, lătrând pe 'nfundate. Leii ieșiră, unul câte unul în arenă, sălbateci și groaznici, cu capetele vulvoi.

Leii, deși flămânzi, nu se grăbiau spre creștinii. Sângele de pe nisipul arenei le lua ochii, și clipeau din pleoape orbiți. Unii își întindeau alene picioarele; alții deschideau gurile și căscău, arătându-și colții. Dar, încet-încet, mirosul de sânge și de trupuri jupuite ce stăteau mormane în arenă, începe a-i deștepta. Mișcările li-se înviorară, coamele li-se sburliră, iar nările sforăiau sgomotos. Unul, sări spre cadavrul unei femei și, punând pe ea labele dinainte, se puse, cu limba lui aspră să-i lingă sângele încheștat. Altul se apropie de un creștin, care ținea în brațe un copil, cusut într'o piele de căprioară. Copilul, țipând și sbătându-se, se lipia desnădăjduit de tată-său, care, vrând să-l scape cu viața, se silea să-l smulgă dela gât, ca să-l dea celor dela spatele

lui. Dar țipetele și mișcările acestea nerveoase năcăjiră pe leu: scoase un răgnet scurt și răgușit, omorî copilul dintr'o lovitură de labă, și, inhătând cu gura capul tatălui, îl strivi.

Atâta așteptau fiarele, ca să se repeadă. Câteva din femei nu-și putură stăpâni țipetele de groază, pe cari le înăbușiră strigătele și aplauzele poporului, doritor să vadă orice. Și se petrecură lucruri ne mai pomenite, — capete, dispărând în guri deschise: piepturi sfășiate dinimplântarea colților, plămâni și inimi smulse, oase trosnind între fălci. Unii lei apucau jertfele de ceafă și se încurcau cu ele prin arenă, căutând, spre a le sfășia, un colț mai la o parte. Alții se băteau între ei, ridicându-se în două picioare ca luptătorii și răcnind, de răsună în cerc ca un tunet. Privitorii se sculau dela locuri, se suiau pe scaune, sau săriau în rândurile de mai jos, ca să vadă mai bine, și se înghesuiau nebunește. Se părea că gloata smintită va năvăli în arenă spre a se sfășia cu leii.

Când și când se auziau strigăte; alteori răcnete de lei, trosnituri de oase și urlete de câini, iar uneori nu se auziau decât gemete.

Nero dase poruncă și poporul văzu gratiile deschizându-se iar. Daseră drumul la tot felul de fiare: tigri din Eufrat, pantere din Numidia urși, lupi, tigri. Arena întregă fu inundată de un val mișcător de blănuri pestrițe sau vârgate, — galbene, cenușii, roșii. Se făcu o harababură în care ochii nu mai deslușiau, decât un groaznic vârtej de spinări de fiare. Priveliștea era îngrozitoare. Prea era mult. Printre răcnete, urlete și mârăituri, țâșnea sângele și curgea părău.

În picioare, pe cea din urmă treaptă a cercului, apostolul Petru se uita la ei și binecuvânta, cu semnul sfintei cruci, jertfele din gurile leilor, sângele și chinurile lor, cadavrele prefăcute în fălci de carne și sfletele cari își luau sborul spre cer. Unii dintre creștini ridicau ochii spre el, pe care nu-l vedea nimeni, căci toate capetele erau întinse spre arenă, și atunci fețele li-se luminău, zâmbiau, văzând colo, sus, deasupra capetelor, semnul crucii. Iar apostolul uitându-se la Nero cel turbat, cu inima sfășiată se părea că zice: „Stăpâne, Doamne Isuse Hristoase! Cui i-ai încredințat tu domnia lumii!.. Și de ce vrei tu ca orașul tău să se ridice tocmai în acest oraș?”

(După H. Sienkiewicz)

Iuliu Maior.

Visul vameșului

La New-York, în America, un funcționar de vamă, a visat într'o noapte, că vede pe mare o luntre de pescari, cu numele Carolina, care plutea în ceață, având o încărcătură de butoaie cu rachiu.

Dimineața, când s'a sculat, a dat poruncă slujbașilor din portul New-York, să cerceteze nu cumva se află în port o luntre de pescari cu numele Carolina. După multă căutare, slujbașii au și găsit aproape de piața de pește o luntre cu numele Carolina. Vameșul s'a dus pe aceasta luntre și a găsit pe lângă pește, 2000 de litri rachiu.

Visul nu-l înșelase. Ceeace a visat a și găsit. Vameșul spune, că toți din familia lui visează lucruri, cari se întâmplă.

Ofița se poate cura, dacă ai bani. Profesorul Leon Bernard dela universitatea din Paris, a arătat ministerului că ofița (boala uscată) numai oamenii bogați o pot cura. Sfatul miniștrilor francezi a hotărît că pe anul viitor va lua în buget suma de un miliard franci, cu cari bani se vor cura ofițașii săraci din Franța.

Ce mai e nou în politică?

Partidul național-țărănesc a început lupta — Mari adunări la Arad, Iași, Craiova, Chișinău — Ce-au declarat conducătorii — Liberalii tot mai tare strânși cu ușa

Partidul național-țărănesc și-a pus în gând să nu se mai odihnească, până n'o scoate la un căpătâi cu liberalii. Ori, ori! Că prea se întinde harta și țara are trebuință de liniște și de întărire. Iar dacă trebile merg tot așa ea până acum, numai liniște și mulțumire nu este.

Vrând să ajungă la scopul de-a întoarce roata și altfel, partidul național-țărănesc a pornit un șir întreg de adunări, zise conferințe provinciale, sau sfaturi, la cari era vorba să fie de față deocamdată numai membrii comitetelor județene din câte un căpătâi de țară, pentru a chibzui împreună cu câte 2—3 fruntași dela centru, cum s'ar putea face o mai grabnică răsturnare a guvernului liberal? Conferințele au fost însă adevărate adunări populare, căci au alergat mii și sute de cărturari și de țărani, să se întâlnească cu conducătorii partidului și să afle mai de grabă un cuvânt de lămurire și-o îmbărbătare.

Celea dintâi conferințe provinciale s'au ținut Dumineca trecută, în 8 Octomvrie, la Arad, Iași, Craiova și Chișinău, iar Joi în 11 Octomvrie s'a ținut la Cluj.

La Arad

Conferința dela Arad s'a ținut în casele vechiului luptător naționalist Dr.

Ștefan C. Pop, cu delegați din județele Arad, Bihor, Timiș, Caraș și Severin. Afară de delegați mai erau de față o mare mulțime de săteni din apropiere și din depărtări.

Cel dintâi cuvânt l-a rostit d. Ștefan Pop ca gazda casei, apoi s'a ridicat d. Alexandru Vaida-Voevod, vorbind astfel:

— »Noi știm că astăzi toată suflarea românească vrea pe Iuliu Maniu. De ce vrea poporul pe Iuliu Maniu? A rămas în amintirea poporului nostru vremea când pe acestea meleaguri n'au existat jandarmi, judecatori, când armata românească încă nu venise, când Ardealul era cotropit numai de bandele maghiare, și o mână de oameni, »Consiliul Dirigent«, a organizat totul în așa fel, că armata română care a trecut Carpații, a găsit aici hrană și toate mijloacele pentru a înainta și a ajunge să pună drapelul românesc pe Parlamentul maghiar din Budapesta.

În vremea aceia nu s'a întâmplat ca funcționarii să fie necinstiți sau să întindă mâna după bacșiș, căci Iuliu Maniu veghea. Jandarmii nu batjocorieau țărănimea, de oarece legea era lege. Pe vremea aceia nu s'a întâmplat ca să fim de răsul lumii. Atunci am stat cu mândrie în fața lumii, că poporul românesc, care a fost asuprit o mie de ani, când s'a desrobit, nu s'a

gândit să se răzbune pe asupritorii de eri. Toată lumea s'a închinat în fața poporului român condus de Iuliu Maniu, simbolul poporului românesc de azi...

D. Maniu știe, că numai prin lege, dreptate și libertate poate să trăiască și să prospereze o țară.

Aztăzi Maniu a dat poruncă să se țină aceste adunări. Reprezentanții adunați aici ai celor 5 județe să-și spună cuvântul lor, pe ce cale trebuie să meargă partidul de azi înainte. Să meargă apoi acasă și să aștepte porunca dlui Maniu.

— *Sunteți hotărâți să executați ordinele lui Iuliu Maniu?*

Ca o singură voce, adunarea răspunde:

— *Suntem hotărâți!*

Au mai vorbit apoi dd. Dr. Aurel Vlad, fost ministru, Sever Bocu, Mihail Gașpar, Lugojanu și alții. Toți au spus, că guvernul liberal trebuie să plece.

Adunarea dela Iași

Ce-a declarat d. Maniu, președintele partidului național-țărănesc

La Iași s'au adunat delegații județelor din Moldova și Bucovina. Adunarea s'a ținut în sala cinematografului »Elisabeta«. Aici a fost de față însuși d. Maniu, care, sărbătorit cu urale și strigăte de »Trăiască Maniu« cari nu mai voiau să se oprească, a spus următoarele:

— »Am crezut că guvernul liberal se va trezi măcar în al 11-lea ceas. În loc de aceasta, el continuă a se crampona, sub pretextul împrumutului și al stabilizării, care este o măsură administrativă, și, în nici un caz, nu dă îndrituirea de a prelungi nenorocirea țării.

Guvernul liberal o duce din amânare în amânare, bătându-și joc și de Coroană și de țară. Datori suntem dar a continua lupta de răsturnare, cu o și mai mare înverșunare.

Din pricina stării de anarhie (când

Foița „UNIRII POPORULUI”.

Toamna

*Iată toamna! De pe arbori
Cada frunza 'ngălbenită.
Vântul suflă lin. Pădurea
Tristă, pare desfrunzită.*

*Dela munte își coboară
Turmele de oi ciobanii.
De pe câmp culeg porumbul
— Roada muncii lor — țărani...*

*Înainte casei toarcă
Mama. Stol de rândunele
Trece'n sbor, iar copilășul
Lung privește după ele.*

*Cârduri de cecoare pleacă
Prin văzduh, spre-apus de soare.
Trist privește copilășul
Paserile călătoare.*

— *„Mamă de ce pleacă acuma
Păsărelele și răg?”
Și-i răspunde cu blândețe:
„I toamnă puiul mamei drag”.*

Târnăveanu.

Misionari printre păgâni

— Introducere —

Se scrie în gazete, că mai săptămânile trecute un milionar american oferia Papei dela Roma toată suma trebuitoare pentru edificarea unui palat de vară în grădina Vaticanului. Papa nu a primit oferta aceasta binevoitoare, ci a rugat pe milionarul maritim ca să dea suma destinată acestei clădiri pentru *sprigujinirea misiunilor printre popoarele păgâne.*

Doritorii de averi se vor întreba nedumeriți, că oare de ce nu a primit Papa acest dar însemnat? Pentru catolici ar fi doar mai mare câștig un strălucit palat în grădina Vaticanului, ca reședință de vară pentru Papa, decât convertirea unor pui de arapi din Africa, ori a unor indieni din Patagonia (America de sud). Căci convertirea aceea nu e adevărată întoarcere dela credința și obiceiurile păgâne la credința catolică, ci mai mult o deprindere nouă, făcută la îndemnul și de dragul misionarilor. Convertirea asta e mai mult o *ascultare* de povețele misionarilor, decât întoarcere din suflet, din convingere.

Și cu toate aceste, misiunile printre popoarele păgâne sunt mai de însemnătate decât o strălucită reședință de vară în grădina Vaticanului și Papa bine judecă, bine cumpănește lucrurile, când cere să vină în ajutorul misionarilor, cari se trudesc a lumina pe cei ră-

mași în întunec. Nici nu poate aștepta nimeni, ca dintr'un pui de păgân să facă cineva deodată creștin învățat. Las, că și dintre așa numiții creștini, unii sunt mai răi de inimă decât păgânii, dar spre orice învățătură nouă pașii primi se fac anevoe. Pentru început e destul dar, ca Arapii, Indienii și alte popoare sălbătice să se deprindă a-și face cruce, a rosti unele rugăciuni, a ști unele lucruri din catehism și a cerceta sfintele slujbe.

Cam atâta învață și cam atâta știu și creștinii, în cei dintâi ani ai copilăriei. Abia mai târziu învață multe lucruri, cât bune, cât rele; cât religioase, cât mai multe nereligioase. Iată dar, că creștinii înșiși nu trebuie să se fâlească prea tare cu credința lor. Ușor se poate întâmpla, ca unii păgâni sălbatici în câțiva ani să se întoarcă la lumină și în câțiva ani să se mântuiască, în timp ce mulți creștini prin răutatea și trufia lor rămân osândiți.

Misiunile își au dară însemnătatea lor covârșitoare, sufletească, adică spre binele sufletesc al celor întunecați, pe când un palat, cât de strălucit, e numai materie rece și moartă, să fie ea chiar marmoră, argint și aur.

Va fi interesant a se ști, cam în ce părți ale pământului lucrează misionarii? Printre ce popoare? Cu ce greutate se luptă? Ce rezultate dobândesc?

Trebuie să spunem din capul locului, că mai ales *călugări catolici* se resfiră în toate părțile pământului, printre toate popoarele

legile nu se țin) în care suntem, poporul românesc, care, prin calitățile sale, ar trebui să fie în frunte, este astăzi înjosit. Noi avem datoria ca, prin orice jertfe, să redăm țării și poporului, faima ce i se cuvine.

Multe popoare s'au înălțat după război. Numai poporul și țara românească s'au nenorocit, prin sistemele de guvernare întronate de partidul liberal.

Nu se poate ca un singur om, d. Vintilă Brătianu, să se împotrivescă țării întregi. Între țară și acaparator, este un factor de seamă, Înalta Regentă, la care respectos apelăm să rezolve procesul cu o oră mai curând, fără amânare.

Avem toată dragostea pentru Coroană și Dinastie, cu care țara este convinsă că își va face datoria. La rândul nostru să ne facem datoria, să ajutăm Coroana, pentru a scăpa țara de regimul liberal.

Vom duce lupta cea mai îndârjită, nu pentru a forța mâna Coroanei, ci noi, ca unică forță politică, avem datoria de a o ajuta pentru a salva țara.

Nu se poate ca o țară bogată să fie decimată de foamete, ca un popor muncitor să nu aibă ce lucra, ca fraudele să se întindă mereu.

Nu există altă soluție, 17 milioane de locuitori și-au pus toată nădejdea în partidul național-țărănesc și acest partid va lua frâiele guvernului pentru binele neamului.

Pentru aceasta trebuie să ne facem datoria și ne-o vom face; o dorim prin pace, dar suntem pregătiți și pentru război.

*

În același fel au vorbit conducătorii și la celelalte adunări, cari s'au ținut la Craiova, Chișinău, București și Oluș. Pretutindeni s'a văzut că poporul este cu d. Maniu, pe care îl așteaptă la putere ca pe un mântuitor.

Miercuri, în 8 Octombrie, trecând d. Maniu prin gara Blaj spre Cluj, i-s'a făcut o primire din celea mai mărețe. La fel a fost întâmpinat și la alte gări. Poporul și-a lăsat lucrul și a alergat să vadă pe d. Maniu și să-i dorească izbândă.

și semințele păgâne și chiar sălbatice. Urmează apoi protestanții, cari au destule mijloace bănești, dar nu au organizația călugărilor catolici, dar nici armele credinții lor. Cu semnul *sfintei cruci* și cu *ajutorul sfintelor taine* străbați și printre popoarele păgâne, dar protestanții neavând cruce, nici taine, străbat mai anevoe.

În foițele următoare vom descrie pentru cetitorii noștri unele lucruri și fapte din trecutul apropiat al *misionarilor salesiani*. Tagma acestor preoți a fost înființată de *Don Bosco*, despre care s'au putut citi atâtea știri chiar și în coloanele acestei foi.

O plăcintă pentru 20 mii de persoane

Orășelul Demby Dale, din Anglia, este vestit pentru plăcintele mari pe cari le fabrică. În ultimii 150 ani, acest orășel, a fabricat opt plăcinte uriașe, despre cari se pomenește în toată Anglia.

În anul acesta a fabricat o plăcintă cu carne și cartofi, pentru care a întrebuințat 600 kilograme de făină. Două zeci de persoane au muncit, vreme de un ceas și jumătate pentru ca să scoată din cuptor tigaia cu plăcinta. Tigaia a fost lungă de 11 picioare și lată de 5 picioare.

Plăcinta a fost încăreată pe un camion și au fost ospătați din ea 20.000 de oameni.

Incordare mare în Austria

Era temere de ciocniri și încăierări, dar curajul lui Seipel a înlăturat primejdia

În Austria stau azi față în față două partide, foarte hotărâte amândouă și foarte puternice: naționaliștii sau fasciștii și socialiștii. Și unii și ceilalți vreau să fericească țara după gândurile și părerile lor. Naționaliștii trag spre Germania lui Hindenburg cu care ar dori să se uniască, iar socialiștii vreau să fie ei stăpâni în toate și să păstreze republica austriacă, așa cum a ieșit din război. Adică, unii cea și alții hăis...!

Dela un timp s'au săturat tot cu cea și cu hăis și, de-o vreme încoace, au început să se privească boldiș, cu gând de-a se măsura odată și de-a alege treaba într'un fel. Și ce le-a dat în gând: să facă adunare, și unii și alții, tot în aceeași zi, în același oraș, în Wienerneustadt. Bine înțeles nu ca prietini, ci chiar cu gândul de-a se răfui...!

Năcazul cel mare l-a avut guvernul austriac. Și anume: era limpede ca lumina soarelui, că dacă se întâlnesc cele două tabere potrivnice în aceeași zi, în același loc, — se iau de gât și fac revoluție! Deci, el guvernul, trebuia să zică ori către unii, ori către ceilalți: vă opresc adunarea! Însă lucrul acesta ar fi fost primejdios, căci era greu de ales pe care dintre doi să-l superi și să-l ațți în potriva ta?

Mai putea guvernul austriac să oprească amândouă adunările. Însă lucrul acesta era și mai greu și mai primejdios.

Atunci ce s'a gândit Seipel, marele bărbat de stat al Austriei: Nu oprim nici pe unii nici pe alții, precum nu oprim nici să se țină amândouă adunările în aceeași zi. Să se țină și încă în același loc, dar unii *înainte* și alții *după amiază*...! În felul acesta nu se vor întâlni și nu vor avea cum să se ciocnească.

Și gândul guvernului austriac a fost foarte bun. S'au și ținut amândouă adunările, a fasciștilor înainte de amiază, iar a socialiștilor după amiază în același loc, din același oraș. Bineînțeles, că guvernul s'a îngrijit ca cei de dinainte de amiază să nu rămână mai mult decât le sună îngăduința, iar socialiștii să nu se poată îngămădi înainte de ceasurile 12.

Așa s'a întâmplat marea minune, că celea două tabere austriace nu s'au încăierat și n'au făcut revoluție, după cum erau temerile. Nemții s'au adunat, au cântat, s'au însuflețit și apoi s'au depărtat întregi și sănătoși la ale lor, cu atât mai vârtos că pe socialiștii i-a și udat ploaia un pic. Astfel mult temuta revoluție austriacă n'a izbucnit și celea două partide potrivnice au rămas în aceeași dușmănie, până la altă ocazie...

O hoție americană

În America femeile se pare că întrec pe bărbați în „meseria” hoțitului...!

S'a întâmplat într'un mare oraș din America de Nord, par'că la New-York. Cinci domni de bani gata jucau cărți pe'n-delete, într'o odaie de hotel, ca să aibă pace și să poată gusta în tihnă plăcerile jocului. Aveau mai de mult obiceiul de a juca cărți cu ușile închise, fără să-i știe nimeni, decât doar hotelierul și chelnerii lui.

Într'o zi, cum jucau așa numai ei de ei, iată că din odaia vecină se aud țipete și vaete cumplite, ca de femeie pe care o sugrumă cineva.

— Vai, săriți că mă omoară! Ajutor, ajutor!

Jucătorii de cărți n'au stat nici o clipă pe gânduri, ci, ca niște bărbați ce erau, au aruncat cărțile de joc pe masă și au alergat să mântuie pe biata femeie ajunsă în primejdie de moarte.

Ușa odăii de unde se auziau gemetele, era închisă. Cei cinci cavaleri s'au izbit atunci cu umerii și au spart-o, năvălind cu toții în odaie...

Acolo s'au găsit de fapt față în față cu o femeie, care nu era însă de loc pe moarte, ci dinpotrivă, sănătoasă și voinică, ținând în mână un revolver întins, gata să tragă. În jurul ei se găseau și câțiva bărbați, tot așa de sănătoși și de voinici, înarmați și ei cu revolve ucigătoare, ca și doamna cea frumoasă.

— Sus mâinile! — strigă doamna cu revolverul. De data asta, glasul ei nu era sugrumat și înădușit, ci tăios și sunător, ca o limbă de clopot.

Jucătorii de cărți ce puteau face? Au ridicat frumos mâinile, au răbdat să fie buzunăriți de toți banii pe cari îi aveau la ei, ca și de cei din odaia de joc, pe cari i-a cules un om trimis de doamna cu revolverul, care părea căpitanul bandei.

După ce cărțașii au fost culeși de bani, căpităneasca de bandiți a strigat: — Acum jos pantalonii, domnilor cavaleri! Fără haine nu veți avea neobrăzarea să ieșiți printre oameni și să vestiți poliția! La dezbrăcate, unu, doi, că Impușel!

Cărțașii s'au supus și de data asta, dar la desgolire doamna nu mai era în odaie, decât bandiții bărbați. Când cavalerii erau cum e mai rău, bandiții le-au luat și hainele și sau făcut nevăzuți. Golăneșii fugind la fereastră să strige după ajutor, au văzut cum urcă în automobil căpităneasca de bandiți cu cetașii ei și, plecând, le făcea semn de «rămas bun» cu batista...!

Și râdea.

Am ajuns și noi să avem stațiuni de radiofuziune

Înainte de toate, ce este aceea radiofuziune?

De câțiva ani învățații au descoperit, că sunetele se pot auzi din depărtări mari, nu numai prin sârme, cum se întâmplă la telefon, ci și prin aer. Pentru că orice sunet produce în aer o undă, un val, precum produce bunăoară și o piatră aruncată în apă. Valul acesta nu se șterge și se poate prinde, iar, cu ajutorul unor mașinării, din valul acesta se produce iarăși sunetul care a format valul.

Descoperindu-se lucrul acesta, oamenii s'au folosit de el și, cu ajutorul anumitor mașinării cari se numesc *radio*, au prins sunetele din toată lumea. Mașina cu care prinde omul sunetele se numește *așadară radio*, iar mașina în care se cântă sau se vorbește, ca să se audă în toată lumea, se numește *mașina de radiofuziune*, iar locul unde stă mașina aceasta din urmă se numește *stațiune de radiofuziune*.

Ei bine, toate țările au deja de mult stațiuni de radiofuziune, Ungaria o are de mult și trimite știri în toată lumea, vorbind de rău România. Anul trecut bunăoară noi Blăjenii prin radio am știut că a murit regele Ferdinand, și știrea am prins-o dela stațiunea de radio-

fuziune din Budapesta. Noi, Românii, n'am avut astfel de stațiune, că noi n'avem bani nici odată și pentru nici un lucru bun. Acum în sfârșit, după ce am rămas în urma lumii întregi, s'a făcut și la noi o stațiune de aceasta, așa că nu peste mult vom putea asculta, stând la masă, tot ce se vorbește în parlament, ori se cântă la operă.

Rezultatul bacalaureatului

În cele două săptămâni din urmă s'au făcut în toate orașele de reședință de județ examenele de bacalaureat, cari au succes tot așa de slab ca și în Iunie.

La noi la Blaj a examinat aceeași comisie ca și în Iunie. Rezultatul e următorul: S'au prezentat cu totul 146 candidați dela liceul nostru de băieți și de fete și dela cel de băieți din Dumbrăveni. Dintre aceștia au trecut la examenul în scris 95, adică 62 la sută. Dintre acești 95 au trecut la examenul oral (cu vorba) 68 inși, adică 71,57 la sută. Dară dacă socotește omul, că din cei 146 n'au trecut cu totul decât 68, vedem că au trecut numai 46,57 la sută, ceea ce e mai puțin decât jumătate.

În alte părți rezultatul a fost mult mai slab. Au fost licee, dintre candidații cărora n'au trecut decât câte unul.

Vorba noastră din vară: examenul de bacalaureat este foarte greu, și prin urmare au-l pot trece decât elevii buni. De aceea elevii mai slabi să nu continue liceul, ei să își aleagă alte căi, după ce au făcut cele 3 clase de gimnaziu ori de liceu, și să nu se expună la cădere și la cheltuieli zadarnice.

Iată și numele celor trecuți:

Au reușit, dela liceul de băieți din Blaj, următorii: 1. Lunca Nicolae, 2. Tomuța Liviu, 3. Popa Simion, 4. Radu S. Ioan, 5. Timoc Emil, 6. Macaveiu Ioan, 7. Precup Ioan, 8. Cosgarea Valer, 9. Cristean Isaia, 10. Florea Nicolae, 11. Decean Petru, 12. Orian Solomon, 13. Surdu Ariton, 14. Crișan Enea, 15. Hodoș B. Alexandru, 16. Iozon Octavian, 17. Barbu Iosif, 18. Muntean Gheorghe, 19. Onița Nicolae, 20. Pâs Petru, 21. Trif Octavian, 22. Ban Octavian, 23. Barna Mihail, 24. Cergovean Ioan, 25. Coman Mihail, 26. Cotta Emil, 27. Dărăbanț Iacob, 28. Găinar Gheorghe, 29. Hinteș Ioan, 30. Ilea Victor, 31. Meșaroș Cornel, 32. Neamțu Nicolae, 33. Neamțu Ovidiu, 34. Negruț Emil, 35. Ordean Simion, 36. Pop Ioan, 37. Racovițan Liciniu, 38. Scrob Viorel, 39. Silaghi Alexandru, 40. Silaghi Augustin, 41. Suciș Valer, 42. Șarlea Ioan, 43. Trifan Aurel, 44. Tufan Alexandru, 45. Țețu D. Ioan.

Dela liceul de fete din Blaj: 1. Sonea Elisabeta, 2. Labo Emilia, 3. Trif Ersilia, 4. Becker Ileana, 5. Szentpéteri Eva, 6. Aldea Sofia, 7. Caliani Maria, 8. Ciura Florica, 9. Dragoș Emilia, 10. Hodoș Iulia, 11. Mureșan Livia, 12. Novac Viorica, 13. Platon Elena.

Dela liceul „Timoteiu Cipariu” din Dumbrăveni: 1. Pora Dumitru, 2. Florea Nicolae, 3. Motoașcă Ilarian, 4. Bleoca Ioan, 5. Ijac Liviu, 6. Muntean Iustin, 7. Pușcaș Traian, 8. Popa Danil, 9. Rusu Petru, 10. Ungurean Grigore.

New-York are peste 6 milioane locuitori. În ziua de 1 Iulie s'a făcut numărarea locuitorilor din marele oraș New-York al Americii de nord. S'a constatat, că are 6 milioane și 17 mii locuitori. Nu peste mult însă se va mări și mai mult, pentru că câteva state din jur de mult tot cer ca să le împreune cu New-Yorkul. În cazul acesta New-Yorkul va întrece, în mulțimea locuitorilor, și pe cel mai mare oraș al lumii, Londra.

Inceputul anului școlar. În sfârșit în ziua de 8 Octombrie s'a început în toată țara noul an școlar. La Blaj s'a făcut Duminică câte o sfântă liturgie, în care s'a cerut ajutorul Spiritului Sfânt, iar Luni dimineața au început prelegerile regulate.

După 10 logodne, la încheiere. H. Ghelmann din Iași s'a logodit de 16 ori și a înșelat dela logodnice întreaga avere a lor. Acuma, a 17-a oră, s'a logodit cu temnița, de care nu va scăpa cu una cu două.

O doamnă a urcat un munte de 6010 metri. Doamna Lisi Nordhaus din Berlin, a urcat anul trecut, în ziua de 17 Iulie, cel mai înalt munte al Africii de miazăzi, Kilimandjaro, care este de 6010 metri. Munții noștri cei mai înalți abia trec cu ceva peste 2000 de metri, Moldoveanul, cel mai înalt munte dela noi, are 2550 m., Negoitul 2540, Mândra 2530, Retezatul 2500.

Întrebându-o un ziarist, cum a putut îndrăzni, să facă așa un lucru neobișnuit, a răspuns: „Da, a fost grozav. Era un frig și un vânt de nesuferit. Dar nu m'am dat înapoi. Am mers împreună, cu bărbatul meu de astăzi, Gustav Nordhaus, și acolo ne-am și logodit. Mai mult, am luat în film (chipuri mișcătoare) întreg drumul, așa că oricine se poate convinge că am fost într'adevăr în vârf”.

Este de însemnat, că dna Lisi Nordhaus este cea dintâi doamnă care a putut urca un munte atât de înalt.

Un oraș de copii mulți este Carignano, de lângă Torino. 535 familii din acest mic orașel, cu abia 6000 de locuitori, au cel puțin 7 copii, iar o familie 20 de copii. Copilul cel mai mare este de 26 ani, iar cel mai tânăr de 2 ani. Tatăl are 58 ani și este însurat pentru a doua oră.

Funcționari poștali arestați. În anii trecuți s'a constatat, că din scrisorile din America se fură regulat dolarii. Cercetându-se s'a aflat, că furturile se fac pe linia Cluj—Oradea, și că 15 funcționari poștali sunt hoții. Tribunalul din Cluj i-a judecat, curtea de apel tot asemenea. Au făcut apoi recurs la curtea de casație, care a aprobat pedepsele. Hoții au reînviat apoi procesul, dar n'au isbutit, căci curtea de casație le-a respins cererea. Astfel cele 15 pasări bune au fost trimise la închisoarea din Aiud, unde își vor ispăși pedepsele.

Învățământul primar este gratuit și obligator. Dl ministru al instrucțiunii a dat un ordin, prin care aduce la cunoștința locuitorilor țării, că la școala primară nu se plătește nici un fel de taxă și că toți copiii sunt obligați a cerceta școala.

Tristul sfârșit al unei mirese. Tânăra fată de țaran Maria Dulca din Someșeni, de lângă Cluj, în vârstă de abia 18 ani, a venit în ziua de 4 Octombrie la Cluj, ca să-și capete ceva de lucru, pentru că li trebuiau bani ca să facă cumpărături pentru ziua nunții.

S'a dus, dimineața pe la 8, la comerțiantul Feingold din strada căii ferate Nr. 6, rugând pe doamna, să-i dea ceva de lucru. Doamna n'a voit, dar atâta s'a rugat, până ce doamna a pus-o să spole, într'o magazie, sticle

și pahare. Pe la 10, doamna s'a dus să vadă, ce face fata, și a aflat-o pe jos, scaldată în sânge, dar încă vie.

Iute a chemat „Salvarea”, (așa se numesc medicii, cari sunt puși anume să stea într'ajutorul celor ce s'au nenorocit), care a constatat, că îi este spart capul și că pe gură, nas și urechi i-se scursesese aproape întreg sângele, așa că-și pierduse conștiința și astfel n'a putut da nimănui nici o lămurire.

În stare grozavă au dus-o la clinică, unde a și murit, între chinurile cele mai grozave pe la orele 5 după amiază.

Moartea ei se vede că va rămânea o taină, pe care cu greu credem că o vor putea deslega oamenii.

A înnebunit la bacalaureat. Elevul Casacenko s'a prezentat în Chișinău înaintea comisiei de bacalaureat. Răspunzând, a început să spună prostii peste prostii, apoi a căzut de pe scaun. Dus la spital, s'a dovedit că a înnebunit.

O nouă potlogărie, de astădată cu porumbul. Se știe că în țara noastră este mare lipsă de porumb (cucuruz) în urma secetei celei mari. Deci ministerul a hotărât să importeze porumb. Nu peste mult a și sosit porumbul, despre ce am scris și noi la vremea sa. Când însă la adică, s'a dovedit că porumbul sosit e tot de cel românesc, și că mai e și stricat, cu toate că gazetele spuneau, că vine tocmai din Argentina, care este un stat în partea de mijloc a Americii de miazăzi.

Iată cum stă lucrul: Cu doi ani mai înainte un mare negustor de bucate grec din Brăila a dat faliment, adică a bancrotat, i-s'a nimicit averea. Păgubașii, cărora le era dator, au încercat să-și scoată banii din ceea ce mai rămăsese, și astfel au cuprins 300 vagoane de porumb, pe cari le-au vândut în străinătate. Porumbul lui Podimatopol, că așa-l chiamă pe grecul bancrotat, a fost încărcat în vapoare și trimis spre Franța. Dară porumbul dlui Podimatopol nu i-a trebuit nimănui și astfel stătea prin porturi.

Iată însă că în vremea aceasta se aude că țara noastră are de gând să importeze porumb. Iute au mers niște gheșeftari la minister și, cu mijloacele cari se cunosc, au făcut ca porumbul grecului să vină iară înapoi în portul Brăilei. Dar gheșeftarii s'au cam ars, că lucrurile s'au știut și gazetele au descoperit din bună vreme potlogăria.

Ciocnirea din stația Iernut. La intrarea în stația Iernutului s'au ciocnit două trenuri, în urma așezării rele a acului. Amândouă mașinile au deraiat. Doi frânari, și anume Man Iacob și Oțoi Ilie, au murit, alt frânar, mecanicul și fochistul au rămas răniți.

Un câine credincios. Un American a plecat din orașul Boston (statul Colorado din America de nord) cu automobilul în California (alt stat din America de nord), depărtare de 4500 kilometri. A dus cu sine și pe câinele său credincios, Harvard. Era un câine foarte inteligent, care cunoștea automobilul stăpânului său de pe șgomot.

În apropierea orașului Los-Angeles din California a făcut un popas mai lung, în cursul căruia câinele se mai ducea la hoinărit. Dar odată câinele n'a mai venit și 14 zile nu l-a mai aflat stăpânul său. Ne mai putându-l aștepta, a publicat în toate gazetele, că dă un dar frumos celui ce îi va afla și aduce acasă câinele. Și apoi a plecat spre Boston.

După șase luni, într'o seară, Americanul auzi un răcâit la ușă. Era câinele Harvard, sbârilit, cu picioarele însângerate, cu unghiile

tocite, ca vai de capul lui. Bietul câine a venit singur pe jos 4500 kilometri, din Los-Angeles până la Boston, și cine știe prin câte primejdii a trecut până a ajuns acasă.

Tata-i orai și de mine-i vai. Din Chicaga (America de Nord) vine știrea, că acolo s'au cununat săptămânile trecute prințul Gheorghe Betislos, nepotul fostului țar Nicolae II, cu principesa Aleka Galitzin, fiica prințului Paul al Rusiei, cari amândoi sunt astăzi vânzători la o prăvălie din acel oraș.

Cei doi tineri, izgoniți din Rusia de bolșevici, au fugit la Londra, unde au trăit câțiva ani din rămășițele averii pe care au putut-o scăpa din mâinile bolșevicilor.

Acum câteva luni, isprăvindu-li-se banii, au hotărât să plece în America, spre a-și câștiga o slujbă, ca să poată trăi. Și au avut norocul de și-au aflat slujba de vânzători la aceeași prăvălie din Chicago.

A murit cel mai bogat om al Greciei. Zilele trecute a murit la Atena fostul primministru Sculdis, după care a rămas o avere de 50 milioane dolari, sau opt miliarde lei.

Grâul de toamnă

Oea mai bună semință de grâu de toamnă este semința de un an. Grâul nou, incolțește mai repede, dar e foarte simțitor la frig și viermii încă îl atacă mai repede. Din cauza aceasta semănătura de grâu nou de toamnă, de obicei este rară și nu-i destul de puternică. Dar nici aceea nu este bine, ca semința să fie veche, căci își pierde puterea de încolțire.

Nu e bine ca grâul de toamnă să se semene prea de vreme ori prea târziu. Grâul de toamnă semănat pe la sfârșitul lui August sau începutul lui Septembrie, până când vine ierghetul, crește prea tare și se întufoșează, din cauza aceasta iarna suferă mult. Vremea întufoșării grâului este primăvara.

Dar nici grâul de toamnă semănat prea târziu, nu se face bine, căci pentru ca să incolțească, îi trebuie căldură și lipsind căldura, ori răsare prea rar, ori nu răsare de loc. Cel mai potrivit timp de semănare este dela sfârșitul lui Septembrie până la sfârșitul lui Octombrie.

Cu cât pământul este mai bine lucrat, mai mărunțit și mai gunoît, cu atât trebuie mai puțină semință. Din contră dacă pământul e slab și rău lucrat, trebuie semință mai multă.

Cu cât semința e mai bună, cu atât trebuie mai puțină.

Și cu cât semănarea se întâmplă în timp mai potrivit, cu atât se folosește mai puțină semință. Dacă însă semănarea se face târziu sau în timp nepotrivit, trebuie semință mai multă, fiindcă trebuie dată mai des.

Pentru ca grâul să nu fie atacat de tăciune sau rugină, e bine să se impietrescă. Impietrirea se face cu piatră vânătă.

Piatra vânătă se topește în apă. La 11 hectolitri de grâu este de ajuns o jumătate de kilogram piatră vânătă, topită în 35 litri apă. Impietrirea așa trebuie făcută, ca tot bobul de grâu să fie udat cu zeama de piatră vânătă.

Semănarea mai bine se poate face cu mașina de semănat. Semința intră la aceeași afunzime și nu se pradă.

Timpul cel mai primejdios pentru grâul de toamnă este Februar și Martie când ziua e cald, iar noaptea îngheață. Pe vremea aceasta adeseori pier petece întregi de grâu. În contra acestui neajuns, ne putem ajuta lăsând arătura negrăpată. Aceasta se poate face însă numai în pământul mărunțit.

Sfaturi pentru culesul viilor

1. Culegeți strugurii cât mai târziu. Până sunt verzi frunzele viiei, strugurii se tot indulcesc. Ou cât culegem mai târziu, cu atâta vom avea must mai dulce și vin mai bun.

2. La cules să culegem separat strugurii sănătoși și separat cei mucezi sau stricați. Fiecare culegător se aibă deci lângă sine câte două boturi. Într'unul pune strugurii cei buni, în celălalt cei stricați. Mustul din strugurii stricați se așează într'un butoi foarte bine afumat cu pucioasă. Așteptăm apoi până ce se limpezește mustul, și mustul limpede îl vărsăm într'alt vas neafumat, iar cel murdar îl folosim pentru rachie.

Mustul stors din strugurii curați se așează în oase neafumate cu pucioasă, că altfel nu fierbe.

3. Strugurii roșii se culeg separat de cei albi, și se storc separat.

Grâu ori secară să semănăm mai întâi?

Obiceiul e, ca mai întâi să se sãmene grâu și numai după aceea secară. Luând în seamă însă natura acestor două plante, acest obicei e greșit. Căci grâul cere mai multă umezeală decât secara. Toamna târziu, umezeala e mai multă și astfel grâul semănat mai târziu se face mai bine. Secara însă cere pământ și vreme ceva mai uscată. De aceea e bine să se sãmene mai de grabă.

Afară de aceea, orice gospodar doarește ca semănătura de toamnă se înfrățescă bine. Infrățirea secarei se face mai bine toamna. Primăvara, din cauza căldurilor mai mari, secara repede face paiu și dacă n'a înfrățit de toamna, în primăvară rar mai înfrățeste.

Grâul însă, dacă n'a înfrățit toamna, înfrățeste cu siguranță primăvara, mai ales dacă are și timp potrivit.

Așadar, ținând seamă de cerințele acestor două plante, mai bine e să semănăm mai întâi secară și numai după aceea grâu.

**„Cărțile Bunului Creștin“
să nu lipsească de pe masa nici
unui cetitor!**

FEL DE FEL

Inrăurirea vremii

Adeseori suntem cuprinși de o tristețe și de un fel de sleire a puterilor și nu știm ce poate să fie cauza.

S'a dovedit, că atât corpul cât și sufletul nostru, stau foarte mult sub înrăurirea vremii. Să zice, că

„E vreme rea
Afară și în viața mea.

Vremea ploioasă, fulgerile și tunetele înrăuresc foarte mult corpul nostru. Copii mici pe vremuri cu furtună și cu ploi, n'au poftă de mâncare, dorm neliniștiți și țipă în somn. Copiii de școală nu învață bine în astfel de zile. Celea mai multe sinucideri și crime se întâmplă pe vremuri ploioase și cu furtună. Și tribunalele totdeauna țin seamă de acestea împrejurări.

Cafeaua, tutunul și rachiul au efecte mai stricacioase asupra corpului pe vreme de furtună, decât pe vreme senină.

Multe animale cu o zi sau cu mai multe zile înainte, simțesc schimbarea vremii.

Mulți oameni simt dureri la încheieturi, în bătăuri sau pe unele rane vindecate, când se apropie o schimbare de vreme. Unii oameni au bătăi de inimă și dureri de cap, când se schimbă vremea. Intreg corpul oamenilor e ca și un barometru.

Până acum nu s'a găsit nici un mijloc, care ar putea face corpul să nu simțască schimbarea vremii. Totuși dacă celce suferă, știe care este cauza suferinții, o suportă mai ușor.

Cucuiele la copii

Adeseori se întâmplă, că vre-un copil cade și să lovește. Dacă se lovește la frunte, pe locul lovit se formează o umflătură, un cucui. Cauza acestui cucui este, că oasele capului la copii nu sunt la fel cu oasele omului mare. La copii, oasele au multe vase cu sânge, iar pielița ce acopere osul încă e plină cu astfel de vase și e despărțit de os printr'un strat moale. Când capul este lovit, pielița osului este despărțită tare de os și vasele cu sânge încep să sângereze. Sângele ridică pielița, căci între pieliță și între os se formează o umflătură rotundă. Peste câteva zile acest sânge se retrage, totuși umflătura mai rămâne, fiindcă în locul acela s'a format o scoarță osoasă.

Când se fac astfel de cucuie, e bine ca umflătura să se apese cu latul unui cuțit și să se lege cu o cârpă înmuiată în apă amestecată cu spirt comforat.

O comoară într'un perete

Un locuitor din Viena cu numele Markmann, reparând perețele casei a dat peste o comoară în valoare de patru milioane de zloți. Comoara stă din o lădiță plină cu pietriș scumpe și mărgele.

Markmann a înștiințat poliția, care a confiscat comoara. Făcându-se cercetări, s'a aflat, că în casa lui Markmann, înainte de război, a locuit un general rus. Când orașul Viena a fost asediat, generalul a trebuit să fugă și neputând duce cu el lădița, a ascuns-o în perete.

După lege, 11 la sută din valoarea comorii, a primit acela care a găsit-o iar restul comorii a trecut în stăpânirea statului.

Cărți nouă

Din bibliotecile societății „Astra”

se mai află de vânzare la: »Oficiul de desfacere» al »Astrei«, Cluj, Str. Memorandului, 22; la Sediul »Astrei«, Sibiu, Str. Șaguna 6 și la librăriile mai de seamă din întreaga țară, următoarele publicații:

Din „Biblioteca populară”

93. Din popor, de *Petrea Dascălul* 3 lei.
 94. Povestiri, de *I. Agârbiceanu* 3 lei.
 98. Istoria lui Tudor Vladimirescu, de *Ioan Georgescu* 3 lei.
 100. Ce este și ce vrea să facă Asociațiunea? de *Ioan Georgescu* 3 lei.
 106. Invățătură și petrecere, de *I. Georgescu* 10 lei.
 109. David Urs de Mărgineni, de *Victor Lazăr* 3 lei.
 110. Sămânța înțelepciunii, de *Maria Regina României* 3 lei.
 112. Gânduri de dat mai departe, de *H. Petra-Petrescu* 3 lei.
 113. Pentru săriile de șezătoare 4 lei.
 114. Inviere și alte poezii de *Ioan Borcia* 4 lei.
 115. Clipe de întremare sufletească 4 lei.
 116. Icoane dela țară, de *Petrea Dascălul* 4 lei.
 117. De braț cu moșul, în povești, de *Moșul* (Nicolae Petra-Petrescu) 4 lei.
 118. Povești din țara Cehului, de *Bojena Niemčova* 4 lei.
 120. E primejduită cultura! 3 lei.
 121. Patria, poezii de *G. Tutoveanu* 3 lei.
 124. „O bucată de pâine din Banat”, de *Haria Petra-Petrescu* 5 lei.
 132. Snoave chiuituri, povestiri, adunate de *Andrieu Bârseanu*, cu o biografie a fostului președinte al »Astrei«, 5 lei.
 134. Moartea lui Asan, povestire istorică de *Ioan Al. Lapedatu* 5 lei.
 135. O șezătoare românească. (Material de citit și de cântat) 5 lei.
 136. Amor și răzbunare. (Povestiri istorice) de *Ioan Al. Lapedatu* 5 lei.
 137. Luptele lui *Mihai Viteazul*, povestite de el însuși, 5 lei.
 138. „De cetit și răsgândit”, material pentru șezătorile noastre culturale, 5 lei.
 140. 1 Decembrie 1918, conferință pentru serbarea Unirii Ardealului, Banatului, Crișanei și Maramureșului cu Patria-Mamă, întocmită de *Romul Simu*, secretarul adm. al »Astrei« 5 lei.
 141. Vine Crăciunul, piesă de teatru pentru copii, în 2 acte de *Elena C. Sporea* 5 lei.
 142. Fapte de împlinit, pentru întărirea și prosperitatea neamului 4 lei.
 143. »Grivei« și alte povestiri, de *Haria Petra-Petrescu* 5 lei.
 144. Piatra credinței, povestire din viața Poporului, de *Cortolan Brediceanu* 5 lei.
 145. »Casa țaranului român«, sfaturi de *Ioan Pop-Reteganul* 5 lei.
 146. Pricinuitorii boalelor (Bacteriile) de *Ioan Pop-Câmpeanu*. Plantele de leac (medicale) de N. 5 lei.
 147. Din poveștile lui Moș Toader și alte povestiri pentru popor, de *Adam Bolcu* 5 lei.
 148. Un ceas de șezătoare populară, material de *Teodor V. Păcățian, Adam Bolcu, Ioan Pop-Reteganul* și *Horia Petra-Petrescu* 5 lei.
 149. Nișă Zdrenghea, de *Alex. Lupeanu-Melin* 5 lei.
 151. Gheorghe Cârțan, schițe umoristice de *A. P. Bănuș* 5 lei.

152. Nutremânt sufletesc (Pentru săriile lungi de iarnă), 5 lei.
 153. (1) Răsboiul (pentru întregirea neamului românesc (1916—1918). Povestit de *Victor Lazăr*. Prețul 6 lei.
 154. (2) Cultivați legumi în grădinile voastre! Sfaturi de *Victor Lazăr*, Prețul 2 lei.
 155. (3) Poezii bănățenești de *Victor Vlad Delamarina*. Prețul 3 lei.
 156. (4) I. Răsboiul româno-ruso-turc 1877—1878. II. Andreiu Elore Curcanul sau cum e Românul la războiu. Povestire din 1877—1878 de *Nicolae Gane*. III. Câteva poezii despre răsboiul din 1877—1878. Prețul 4 lei.
 157. (5) Ingrăjirea copilului mic până după întărcare. Sfaturi pentru mame. Prețul 3 lei.
 158. (6) Cărlanii sau Doi țărani și cinci cărlani. Piesă într'un act de *Const. Negruzzi*. Cu lămuriri asupra felului cum trebuie să se joace, date de dl *Nicolae Băilă*, directorul artistic al »Astrei«. Prețul 3 lei.
 159. (7) Copii cu renume. Biografii povestite tinerimii noastre de *Victor Lazăr*. Prețul 4 lei.
 160. (8) Biografia Păr. Vasile Lucaciu, povestită pentru popor de *Alexandru Ciura*. (Manuscrisul trimis de secția »Astrei« din Cluj). Prețul 5 lei.
 161. (9) Bucățica gospodinei dela sate. Sfaturi și rețete de mâncări, date de *Ana Victor Lazăr*. Prețul 4 lei.
 162. (10) Calendarul pentru popor, pe 1929, red. *Victor Lazăr*. Prețul 10 lei.

Ioan Nicoară. Am primit în 1 Oct. Lei 180, din cari am trecut pe 1926 Lei 75, iar pe 1927 Lei 105. Mai aveți de plătit încă pe 1927 Lei 75, iar pe 1928 Lei 180. Total 225 Lei.

Fil mon Bălan. Din suma de 180, primită în 9 Dec. 1927, am trecut pe 1927 Lei 56, iar pe 1928 Lei 124. Așa că mai restăți până la 31 Dec. încă 56 Lei.

Ioan Astăluș, R. Am primit 150 Lei. Mai aveți de plătit până la 31 Dec. 1928 Lei 30.

Aurel Bun. Am primit 90 Lei. Abonamentul plătit pe 1928.

Romul Tira 55. Am primit 90 Lei. Abonamentul plătit pe 1928.

Of. parohial, Iadara. Am primit 380, din cari 180 Lei, abonamentul pe 1928, iar 200 Lei i-am predat Unirei.

Victor Albu. V. Am primit suma de 100 Lei, din cari am trecut pe 1928 Lei 75, iar pe 1929 Lei 25.

Păr. Alex. Coșiocarin, Corbu. Am primit, prin dl director de bancă Ștefan Buzilă, suma de 1000 lei, pentru acoperirea datoriei Sf. Voastre la gazeta. Am achitat, în contul comisionari lei 582, în abonamentul Sf. Voastre, pe 1926 lei 107, pe 1927 lei 180, iar din 1928 lei 131, rămânând să ne mai achitați pe 1928 lei 49.

Martin Bologa. Am primit 140 Lei. Mai aveți de plătit pe 1928 încă 25 Lei. Foaia D-v. merge din 1 Febr. 1928.

Teodor Bunus. Am primit 410, din cari am trecut pe 1926 Lei 40, — 1927 Lei 180, — 1928 Lei 180, iar 10 Lei pe 1929.

Mihail Suș. Am primit 180 Lei. Abonamentul plătit până la 31 Dec. 1928.

T. Trandafir. Ca o dovadă, că nici poezia „Cersetorul” nu atinge măsura, dăm strofa din urmă:

Sub un spin fără de frunză
 Zăcea cadavrul lui cel gol,
 Și nu-l cânta nimeni din buzd
 Decât, corbii cei negri din stol,
 Il desfăceau de blusă.

Redactor responsabil: IULIU MAIOR.

Citiți „UNIREA POPORULUI”

Dela administrația gazetei

In săptămânile trecute am început să trimitem înștiințări la toți restanțierii gazetei noastre, arătând stecăruia, cu câți bani ne datorește și pe cât timp. Acestea arătări însemnează că ne-a pătruns și pe noi cuștitul până la os și că nu mai putem răzbi cu plățile și cu năcazurile foii. De aceea așteptăm dela toți cei cu datorie la foaie, să nu mai steie pe gânduri nici o clipă, ci să folosească mandatele alăturate la înștiințări și să ne trimită, fără nici o altă întârziere, banii cu cari ne datoresc.

Acum, toamna, bănișorii se pot face mai ușor și oricine lesne se poate mântui de datoria la foaie.

Celor cari nici după aceste arătări nu-și vor plăti abonamentele, le vom opri gazeta fără nici o cruțare.

Cum umblă banii.

În săptămâna din urmă, banii străini s'au plătit la București în felul următor:

1 dolar american	164 lei 25 bani
1 franc francez	6 " 48 "
1 liră engleză	800 " — "
1 liră italiană	8 " 70 "
1 coroană cehoslovacă	4 " 90 "
1 dinar sârbesc	2 " 90 "
1 zlot polon	18 " 50 "
1 marcă germană	39 " 40 "
1 pengő unguresc	29 " — "
1 leva bulgărească	1 " 29 "
1 schiling austriac	23 " 40 "

Acestea prețuri se înțeleg la schimb mai mare. Banii mai puțin se schimbă totdeauna ceva mai puțin.

Citiți și răspândiți

„Cărțile Bunului Creștin”!

Până acum au apărut:

Nr. 1. Despre păcat (s'a epuizat).

Nr. 2. Fiți desăvârșiți (s'a epuizat).

Nr. 3. Bolșevicii și biserica (s'a epuizat).

Nr. 4. Darul lui Dumnezeu.

Broșura are 64 pagini, și se vinde cu 6 lei.

Nr. 5. Adevărata fericire.

Broșura are 64 pagini, și se vinde cu 6 lei.

Nr. 6. Taina spovedaniei, 126 pag., cu 15 lei.

Nr. 7. Tâlcuirea Apostolilor din Duminecile de peste an, partea I. dela Dumineca Paștilor până la Dumineca XII. după Rusalii, cuprinde 148 pagini, și se vinde cu 20 lei; partea II, dela Dumineca XIII, după Rusalii până la Dumineca după Nașterea Domnului, cuprinde 120 pagini și se vinde 15 lei; partea III, dela Dumineca înainte de Botezul Domnului până la Dumineca Floriilor, cuprinde 116 pagini și se vinde cu 15 lei.

Toate trei broșurile cuprind laolaltă aproape 400 de pagini și se vând cu prețul foarte mic de numai 50 lei.

Celce citește și răspândește între prietini și cunoștii săi, „Cărțile Bunului Creștin”, nu numai că se întărește în credință, dar face și un lucru plăcut înaintea lui Dumnezeu, pentru care cu drept cuvânt poate aștepta anumită răsplătă dela Dumnezeu.

Căutăm vânzători de gazete în fiecare comună. Dumineca și în sărbători ei pot vinde „Unirea Poporului” credincioșilor, când ies dela biserică. Osteneala le-o răsplătim bine, mai cu seamă dacă se angajează să vândă și cărți populare și calendare.

Toți cari se angajează trebuie să aibă o scrisoare de recomandare dela preotul satului. Altfel nu-i putem primi.

Incercați și nu vă va părea rău.

Cărți bisericești

La *Librăria Seminarului* din Blaj se află de vânzare următoarele:

- Orologion sau Ceaslov** legat în pânză cu cruce aurită „ 260—
- Antologion sau Minelul** care cuprinde în sine slujbele dumnezeieștilor sărbători, ale Născătoarei de Dumnezeu și ale Sfinților de preste an; amândouă tomurile în legătură tare, cu călcâi de piele; Tomul I Septembrie—Decembrie „ 780—
- Tomul II și III legate împreună, cari cuprind lunile Ianuar—August și rânduiala slujbelor de obște ale Sfinților „ 1100—
- Sfânta și dumnezeiasca Evangheliie**, a Domnului și Dumnezeului nostru Isus Hristos; legătură de carton cu călcâi de piele și cruce aurită Lei 550—
- Aceeaș sfântă Evangheliie, în legătură întreagă de piele, cu cei patru evangheliști și crucea aurită „ 2500—
- Apostolul** sau Faptele și epistolele Sf. Apostoli; legătură de carton, cu călcâi de piele „ 375—
- Euhologiu sau Molitevnice** legat în pânză, cu cruce aurită „ 260—
- Triod** care cuprinde toată rânduiala din Sfintele Paresimi; legătură tare, cu călcâiu de piele „ 510—
- Toate acestea cărți se cer dela:
- Octolih mic** pe opt versuri, împreună cu altele ce se țin de inserat, mânecat, Sâmbăta și Dumineca; tipăritură din 1927; legat în pânză „ 110—
- Pentecostar mic** care cuprinde cântările dumnezeiești dela Dumineca Paștilor până la Dumineca tuturor Sfinților; legat „ 90—
- Rânduiala Sf. Ungerii** sau Maslul care se cântă de un preot „ 5—
- Prohodul** Domnului nostru Isus Hristos „ 10—
- Psaltirea** Profetului și Impăratului David; legătură de carton cu pânză „ 100—
- Acatistier** sau carte care cuprinde în sine rugăciuni pentru pietatea fiecărui creștin, legat frumos „ 100—
- Domnului să ne rugăm** cârticică de rugăciuni și cântări, întocmită de Dr. Nicolae Brînzeu; legată „ 20—
- Paraclisul** Născătoarei de Dumne-
- Librăria Seminarului, Blaj jud. Târnava-mică**

Capitulul Metropolitan gr. cat. Blaj

Nr. 149/1928.

Inchiriere

Casa fundațională situată în strada T. Cipariu Nr. 219, se închiriază cu ziua de 16 Octomvrie 1928. Doritorii să-și înainteze ofertele de chirie la Administrația Centrală Capitalară până în 15 Octomvrie 1928, orele 12.

Blaj, din ședința capitalară, ținută în 1 Octomvrie 1928.

Iacob Popa
prepozit-capitalară

(592) 2-2

Cea mai bogată carte
de rugăciuni este

Mângăierea Creștinului

de IOAN GENȚ — 550 pag. format de buzunar

Cuprinde toate rugăciunile trebuincioase de dimineața, seara, la Mânecat, Inserat, la mărturisire, cuminecare, la sf. Liturgie și diverse; precum și cântările dela Inserat, Mânecat, Prohod și Cununie.

Costă 80 de Lei legată în pânză peste tot

Se poate avea la toate librăriile mai de seamă și la redacția revistei: „VESTITURUL“, Oradea, Parcul Ștefan cel Mare

Nr. 8

(565) 8 10

In comuna Cisteiul român se află

O MOARĂ

de vânzare, cu două scaune.
Sau se caută tovarășie.

E în lucrare. Mănată cu motor
de păcură cu 25 puteri.

Popa Gligor

(594) 1-2

Cisteiul român p. Blaj

Advocat în Blaj

Subsemnatul aduc la cunoștința Onor. public că mi-am deschis birou advocațional în BLAJ

Eugen Moldovan
advocat

(593) 1-2

ICOANE SFINTE

Reproduceri artistice de pe tablourile pictorilor clasici. — Diferite mărimi. — Dela 20—500 Lei. — Domnul Hristos, Preacurata Vergură Maria

INMORMÂNTAREA DOMNULUI HRI-STOS executată în 5 colori, mărimea 47/59 cm. Lei 80. — Să nu lipsească din casa nici unui creștin.

Se află de vânzare la

Librăria Seminarului, Blaj

Tipografia Seminarului Teologic greco-catolic — Blaj

Dacă voți un lucru bun

atunci nu vă cumpărați ghețe de nicăiri, căci în atelierul meu se pregătesc cele mai elegante și moderne ghețe și pantofi, din materialul cel mai bun, cu prețuri foarte scăzute.

Am și lucru gata din toate calitățile, precum și ghețe pentru fete dela țară.

Pantofăria modernă

Nicolae Barna

Blaj, Piața I. M. Clain.

(567) 8-7

Pomi roditori

aduc celea mai importante
venituri agricultorilor!

Ca să Vă ajungeți scopul, faceți comenzi la pipinieri de încredere, cari vă dau și îndrumările necesare acestei ramure speciale a agriculturii. Cumpărătorii noștri primesc gratuit o broșură de 32 pagini despre plantarea și îngrijirea pomilor și a viilor, carte de mare valoare pentru fiecare agricultor.

Cereți catalog și plantați de toamna căci prinderea e mai sigură și creșterea e mai mare în anul prim.

Pipiniera de pomi și vite altoite

„Friteanu“

Războieni, jud. Turda

La toate expozițiile premiată cu
diplome și medalii de aur.

(587) 2-4

Advocat în Dumbrăveni

Subsemnatul aduc la cunoștința Onor. public că mi-am deschis cancelarie advocațională în Dumbrăveni (Ibașfalău).

Dr. Alexandru Vamoș
advocat

(589) 2-2

De arendat

Loc bun pentru grădină de legume, 7 jugăre pământ arător de prima calitate, pe marginea râului Târnava, lângă satul Tiur, la 4 kilometri de Blaj, — se arendează în condițiuni avantajoase.

Doritorii se vor adresa din timp la: Nicolae Frățilă, învățător, comuna Tiur, jud. Târnava-mică.

(590) 2-2

De vânzare

Două jugăre de pământ arător la loc ses, în hotarul Blajului, și un drept de pășunat la oras. Informațiuni la d. Dr. Alexandru Măcelar, medic în Blaj.

(588) 2-3

Cine vrea să cumpere ceas deșteptător sau de buzunar ieftin, să meargă la

M. Friedmann

Ceasornicar și ju-
— valer Blaj —

Aici se vând ceasuri cu
250 Lei, garanție un an.

Prețuri fixe,
dar moderate!

(582) 4-7